

SSVV Opleidingengids

Algemene informatie SSVV Opleidingengids

Deze Gids is in nauwe samenwerking met de bij SSVV aangesloten brancheorganisaties tot stand gekomen en geeft een nadere invulling aan de genoemde minimumeisen van vraag 3.4 van de VCA. **De Gids is in eerste instantie van toepassing voor bedrijven die risicovol werk verrichten in de (petro)chemische industrie, de off-shore industrie en op het gebied van industriële reiniging.** In de nabije toekomst zal de Gids mogelijk verder worden uitgebreid met eisen die van toepassing zijn voor bedrijven die risicovol werk verrichten in andere branches.

Aanleiding

Veel ongevallen en bijna-ongevallen zijn terug te voeren op gebrek aan kennis of onvoldoende bewustzijn van de risico's bij degenen die het werk uitvoeren of daarbij direct betrokken zijn (bijvoorbeeld leidinggevenden). Belangrijke verbeteringen in de veiligheidsprestaties kunnen dan ook bereikt worden door meer en betere, op veiligheid gerichte, scholing van de medewerkers. Het doel hierbij is het vergroten van de kennis, vaardigheden en de bewustwording van veiligheidsrisico's.

Goede trainingen en gedegen instructies, met name voor risicovol werk, zijn dus van groot belang bij het voorkomen van ongevallen en incidenten. Daarom wordt in de VCA hoofdstuk 3 nadrukkelijk aandacht besteed aan trainingen en instructies en de aantoonbaarheid van vereiste kwalificaties van operationele medewerkers.

In deze Gids is een aantal standaard risicovolle taken gedefinieerd. Daarbij is tevens toegelicht aan welke eisen de inhoud (eindtermen) en eventuele toetsing (toetstermen) van een training of instructie dient te voldoen.

De hoogte van het risico (kans x effect) wordt mede bepaald door de omgeving waarin de risicovolle taak wordt uitgevoerd. Het uiteindelijke gevolg (het effect) bij een ongeval in een installatie in de (petro)chemie of de off-shore industrie kan beduidend groter zijn dan wanneer dezelfde risicovolle taak in een omgeving zonder risico wordt uitgevoerd. Omdat er verschil zit in de mate van risico van een taak én de omgeving waarin de taak wordt uitgevoerd zijn er toetsniveaus* (A, B en C) vastgesteld met bijbehorende vereisten.

A: Vastgestelde abstracte eindtermen (toetsing niet vereist)

B: Vastgestelde eindtermen, indien van toepassing eisen aan toetsing of opleider

C: Vastgestelde toetstermen, vastgestelde toetsmatrijs, (semi) onafhankelijke toetsing.

* Voorheen categorie laag, midden en hoog

Het is niet de bedoeling om opleidingsinstituten te beoordelen of te certificeren. Het opleiden/instrueren/trainen kan door zowel externe opleidingsinstituten als door de binnen de bedrijven werkzame instructeurs geschieden.

Het uitgangspunt is om, daar waar nodig, eisen te stellen aan de inhoud van de toets, de wijze waarop de toets wordt afgenomen en het kennis- en vaardighedenniveau van de toetsers.

SSVV Opleidingengids

Het definiëren van de standaard risicovolle taken en omgevingen, en het vastleggen van de eind- en toetstermen voor de trainingen en instructies van deze taken en omgevingen, moet leiden tot uniformiteit. Door deze uniformiteit ontstaat onderlinge acceptatie en erkenning tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers en tussen opdrachtgevers onderling ten aanzien van genoten trainingen en instructies. Deze onderlinge acceptatie heeft efficiëntie van tijd en kosten tot gevolg.

In deze Gids gaat het niet over beroepscompetenties. Deze competenties worden afgedekt in de beroepsopleiding en/of via CAO's. De trainingen en instructies die in deze Gids zijn opgenomen gaan uitsluitend over functiecompetenties die afgedekt moeten worden door aanvullende trainingen of instructies.

De Gids zal de komende jaren verder worden uitgebreid. Nadrukkelijk wordt gesteld dat de Gids niet een limitatieve opsomming is. Indien er voor risicovolle taken of omgevingen géén normstelling is opgenomen in de Gids, dient het VCA gecertificeerde bedrijf – conform de arbowetgeving en in de geest van het VCA – voor adequate instructie zorg te dragen.

Doelstelling

Het doel van de SSVV Opleidingengids is het verstrekken van informatie aan opdrachtgevers, opdrachtnemers (o.a. aannemers en uitzendbureaus) en certificatie-instellingen over risicovolle taken en omgevingen en de eisen waaraan de inhoud en eventuele toetsing van trainingen en instructies dient te voldoen. Bij een risicovolle taak moet gedacht worden aan werken met risicovol gereedschap en werktuigen of het werken met risicovolle werkmethoden. Bij een risicovolle omgeving betreft het werk dat wordt uitgevoerd in omstandigheden die risico's met zich meebrengen, zoals onder andere het werken in installaties in de (petro)chemie.

De Gids geeft een algemene basis voor invulling van de, in de VCA opgenomen vraag 3.4 ("Hebben alle medewerkers specifieke kennis en kunde gerelateerd aan door hen binnen het bedrijf uit te voeren specifieke risicovolle taken of werkzaamheden in een risicovolle omgeving", Hoofdstuk 3: Opleiding, voorlichting en instructie).

Beroepsopleidingen voor een vakgebied, op basis van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), met een aan het beroep inherent veiligheidsrisico (vraag 3.1 VCA), zijn niet in deze Gids opgenomen.

De website wordt regelmatig geactualiseerd. Indien u bij aanpassingen direct geïnformeerd wenst te worden kunt u zich op de website aanmelden voor de nieuwsbrief welke via e-mail wordt verstuurd.

Eisen aan toetsing

Het uitgangspunt van de SSVV Opleidingengids is om, daar waar nodig, eisen te stellen aan de inhoud van de toets, de wijze waarop de toets wordt afgenomen en het kennis- en vaardighedenniveau van de toetsers. Het is echter niet de bedoeling om opleidingsbureaus te beoordelen of te certificeren.

Omdat er verschil zit in de risico's, wordt ook verschil gemaakt in de zwaarte van de beheersmaatregel: categorie A, B en C. Deze niveaus bepalen de beheersmaatregelen – door het stellen van eisen aan toetsing – om de kwaliteit van de training of instructie te borgen.

SSVV Opleidingengids

Categorie	Beheersmaatregelen
A	Vastgestelde abstracte eindtermen (toetsing niet vereist)
B	Vastgestelde eindtermen* + indien van toepassing eisen aan toetsing of opleider
C	Vastgestelde toetstermen* + onafhankelijke toetsing* + toetsmatrijs
*Uitleg over gehanteerde begrippen	
Eindtermen:	De officiële eisen waaraan minimaal moet worden voldaan voor het verkrijgen van een diploma of certificaat. Het betreft het gemeenschappelijke minimum aan kennis, inzicht en vaardigheden en/of houdingen.
Toetstermen:	Uitgewerkte eindtermen. De eindtermen worden zodanig bewerkt, dat duidelijk wordt hoe die eindterm getoetst moet worden.
Toetsmatrijs:	Bouwplan voor een toets. Een toetsmatrijs geeft de onderwerpspreiding en toetsvereisten op vraagniveau binnen een toets aan.
Onafhankelijke toetsing:	Scheiding tussen opleiden en toetsen.

Op basis van een risico-inventarisatie wordt vastgesteld welke beheersmaatregelen dienen te worden toegepast.

Bij **toetsniveau A** worden de minste eisen gesteld. Toetsing hoeft niet per se plaats te vinden en er worden slechts op abstracte wijze enkele eindtermen geformuleerd. In de praktijk zal het vaak gaan om een soort instructie, bijvoorbeeld middels een zogenaamde toolboxmeeting, die door de leidinggevende (eventueel met ondersteuning van een materiedeskundige) zelf gehouden wordt.

Bij **toetsniveau B** zijn er minder eisen gesteld. De eisen worden gesteld aan de toetsing of, indien toetsing niet van toepassing is, aan de opleider. Er zijn geen toetstermen vastgesteld, maar wel eindtermen. De toetsing, indien van toepassing, hoeft niet (semi) onafhankelijk plaats te vinden. Dit betekent dat de toets door de opleider van uw keuze afgenomen kan worden. Echter, er worden wel eisen gesteld aan deze toetsing. Deze eisen liggen op een lager niveau dan de toetsmatrijs bij de categorie C.

Bij **toetsniveau C** maakt u zelf de keuze wie de training uitvoert: iemand binnen uw bedrijf (interne opleider) of een opleidingsbureau. De toets wordt (semi-onafhankelijk) door een examenbureau afgenomen conform de vastgestelde toetstermen en toetsmatrijs.